

Mere økologi kræver affald fra byen

Der skal flere næringsstoffer til, hvis økologien skal udvikle sig og vokse.

Af Frederik Thalbitzer
fth@landbrugsmediene.dk
tlf. 33 39 47 41

Hver gang, økologer hoster afgrøder og sælger dem i byen, fjerner de næringsstoffer fra markerne. Næringsstoffer der ikke automatisk kommer tilbage til økologerne. Samtidig er det ikke alle næringsstoffer, man kan hive ud af den blå luft ved at dyrke grøngødning. Derfor er der god brug for at få hentet plantenæring tilbage fra byerne. Det mener Margrethe Askegaard, specialkonsulent hos Seges Økologi.

»Løsningen bliver ikke mindre af, at Landbrug & Fødevarer samt Økologisk

Pulp fra kildesorteret husholdningsaffald, der går til biogasanlæg. Gyllen fra disse biogasanlæg vil de økologiske landmænd gerne have lov til at bruge fremadrettet. Foto: Bjarne Hansen.

Landsforening har besluttet at udfase brugen af konventionel gylle på sigt.

»Den eneste udvej er at recirkulere næringsstoffer fra byen,« siger hun.

Mange barrierer

Der er dog mange barrierer, som gør det svært for økologerne. Blandt andet bilag 1

i gødningsbekendtgørelsen, der sætter store begrænsninger for, hvad økologer må bruge som gødning.

»Der er brug for at lette på regelsættet, så økologerne får adgang til flere gødninger,« siger Margrethe Askegaard.

Hvis ikke økologerne bruger dem, er konventionelle landmænd godt i gang med at

bruge restprodukterne.

»Der sker megen innovation med recirkulering hos dem,« siger hun.

Husholdningsaffald

Margrethe Askegaard mener, at det vil være oplagt at se på, hvordan man kan udnytte kildesorteret husholdningsaffald, der allerede er på plusli-

sten for økologi.

»Mange kommuner er i gang, for de bliver nødt til det med regeringens resursestrategi,« siger hun.

Ifølge Sune Aagot Scerli, formand for Brancheorganisationen for Genanvendelse af Organiske Ressourcer til Jordbrugsformål, BGORJ, der tæller 35 virksomheder, som

producerer og formidler restprodukter, er der også muligheder i meget andet end husholdningsaffald. Han hilser derfor interessen fra økologerne velkommen.

»Jeg tænker, at økologer er villige til at betale mere end konventionelle, fordi der er mindre udbud af gødningstyper til økologer, så flere produkter vil flytte sig den vej, med mindre analyser og regler bremser,« siger han.

Samtidig er det en succeshistorie også for BGORJ at få det ud til økologer.

»Det er mere sexet at få virksomhedernes restprodukter ud til økologer, fordi det er den ypperste form for recirkulering. Så sluttet cirklen fra jord til bord og tilbage til jord,« fastslår han.

De største produkter

- Biogødning (spildevandsslam) 800.000 ton
- novogro (gærrest) 200.000 ton
- Fertigro (animalsk restprodukt) 90.000 ton
- Sojamelasse
- 10-15.000 ton P findes i restprodukter

»Det er mere sexet at få virksomhedernes restprodukter ud til økologer. Så sluttet cirklen fra jord til bord og tilbage til jord.

Sune Aagot Scerli

Vækst & Kreditkonference – hånd i hånd

Tirsdag den 5. januar kl. 15.00 på Rådgivningscentret Birk Centerpark 24, 7400 Herning

Erhvervsøkonomisk chef i SEGES Klaus Kaiser giver os et billede af den nuværende økonomiske situation og de nyeste prognoser for de kommende år.

Cheføkonom og virksomhedsrådgiver i Heden & Fjorden, Morten Dahl Thomsen fortæller om, hvordan den enkelte landmand kan handle for at forbedre sin økonomiske situation. Hvilke forhandlings- og løsningsmuligheder er der overfor den finansielle sektor for landmænd med god effektivitet og høj gæld, og hvad skal der til af handlinger for at bringe dynamikken tilbage til erhvervet, herunder rekonstruktion.

Erhvervs- og vækstminister Troels Lund Poulsen fortæller om regeringens ønsker for landbruget, og hvilke tiltag der skal til i de kommende år, herunder på det finansielle område

Vicedirektør i Finanstilsynet, Kristian Vie Madsen beskriver, hvordan Finanstilsynet vurderer erhvervets muligheder de kommende år, og hvordan reguleringerne af den finansielle sektor vil blive fremover i relation til landbrugserhvervet. Hvordan vil nye regler for bankernes nedskrivninger m.v. virke overfor landbruget og kan det forbedre erhvervets kreditmuligheder i den finansielle sektor.

Detaljeret program og tilmelding på hfic.dk/arrangementer - scan evt. koden.

Morten
Dahl Thomsen

Troels
Lund Poulsen

Kristian
Vie Madsen

Klaus
Kaiser

Deltagelse er gratis

Tilmelding senest den 4. januar
kl. 12.00 på 9629 6666

rådgivningscenter
Heden & Fjorden

»Forbrugerne er vilde med tanken«

Forbrugerne er vilde med recirkulering, mener Søren Moselund Larsen, der har brugt nye gødningstyper de seneste fire-fem år.

Af Frederik Thalbitzer

Det er ikke angsten, for at forbrugerne vil afvise økologiske produkter, der er gået med affalds- og restprodukter fra byerne, som skal holde økologer fra at bruge dette som gødning. Det har økologisk landmand

Søren Moselund Larsen for længst erfaret.

»Aftagerne er glade for det. De vil gerne høre, at man recirkulerer og passer på miljøet, så det handler måske om at fortælle historien, så de betragter det som en merværdi,« siger han.

De sidste fire-fem år er han gået i gang med nye typer af organiske gødninger. Blandt andet til hindbærene, der vokser under tunneller.

»Vi kan ikke sprede hus-

dyrgødning i tunneller. De restauranter, vi sælger til, er også bange for, at man får dårlig mave af hindbær, og så er det godt at sige, at man ikke bruger gylle,« forklarer han.

Udfordringen er at finde gødninger, der virker på det rigtige tidspunkt.

Derfor bruger Søren Moselund Larsen i dag en række forskellige gødninger. Bio Grow som er kød- og benmel, Montana 13 lavet af maltspirer, kompost af haveaffald fra byerne, tang fra

marmeladeproduktion og PHC 8-1-3 lavet af roeaffald med mere. Endelig bruger han perlit som jordforbedring.

»Man skal have den store tegnebog frem, men det er min erfaring, at det stabiliserer udbytterne, og det er hurtigt tjent hjem, hvis man øger udbyttet med 30 procent,« siger han.

Svinegylle er heller ikke helt bandlyst på Bakkegården.

»Vi bruger det selvfølgelig der, hvor vi kan og må,« siger han.

Søren Moselund Larsen dyrker bl.a. hindbær i tunneller, hvor gylle både er uønsket fra aftagerens side og upraktisk fra landmandens side. Foto: Sandie Holm.

Bakkegården

- 175 hektar, deraf 125 forpagtet
- 6 hektar grønsager, bær, hindbær og jordbær
- Afsætter til Københavns Fødevarefællesskab, selvpluk og COOP samt finere restauranter

Kompostet have-park-affald klar til afhentning til udkørsel på markerne. Foto: Bjarne Hansen.

Nye gødningstyper skal virke hurtigt og være til at opbevare og sprede

Økologiske biogasanlæg kan være blandecentral for næringsstoffer fra byerne til økologiske landbrug.

Af Frederik Thalbitzer

Konventionel svinegylle er nem at håndtere og billig, og en alternativ løsning med næringsstoffer fra byen skal helst være lige så nem. Det påpeger Bjarne Hansen, konsulent hos Økologisk Landsforening.

I forhold til de gødninger, der er til rådighed for økologerne i dag, er der dog en række udfordringer.

»Der skal være noget kvælstof, som virker hurtigt på planterne på det rigtige tidspunkt, og det skal være til at opbevare og sprede,« siger han.

En løsning kunne være, at man udnytter restprodukterne ved at putte dem i økologiske biogasanlæg, hvor man blander en række forskellige produkter sammen - lige fra kildesorteret husholdningsaffald til have-park-affald, almindelig husdyrgødning, tang, afpudsning fra græsmarker, sojamelasse, grødeskæring og affald fra fødevarerindustrien.

»Produktet vil være et godt

alternativ til svinegylle, fordi det kan opbevares og spredes på samme måde. Det er noget, man kender til,« siger Bjarne Hansen.

Udfordringen lige nu er, at parterne skal finde sammen om at etablere anlæggene.

»Landmænd træffer hurtige beslutninger, det gør kommunale selskaber ikke, det handler også om det,« siger han.

Derefter vil der være en periode, hvor man skal lære det nye gødningsprodukt at kende, for eksempel virkningsgraden.

Men Bjarne Hansen er mere optimistisk end for et år siden.

»Tiden er moden. Når parterne sætter sig ned, kan de godt snakke sammen,« siger han.

Næring fra byen

- Næringsstoffer til økologisk landbrug er et uset forretningsområde
- Recirkulerede næringsstoffer kan være alternativ til konventionel gylle
- Jo mere økologisk, byboerne lever, des mere økologisk bliver det

DEN HELT NYE N4-SERIE FEJRER SIN FØRSTE JUL MED AT TAGE LANDET RUNDT!

VALTRA

KOM TIL PREMIERE PÅ DEN NYE PRISVINDENDE VALTRA N4-SERIE

YOUR WORKING MACHINE

www.valtra.dk

Varde Traktorlager, Varde

J. Dyhr, Rødekro

O. Søndergaard & Sønner, Nr. Højrup

Sandved Smede- og Maskinforretning Sandved

Møller Andersen, Sakshøbing

10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22

Holmsland Maskinforretning, Ringkøbing

Gørding Smede- og Maskinforretning, Gørding

J. Dyhr, Gudbjerg

Rasmus Degn & Søn, Løve

Møller Andersen, Rønnede

Nexe Smede & Maskinforretning, Nexe

Se mere på din forhandlers hjemmeside.